

Nya rön

TV-tittande kopplat till fetma och diabetes

Oberoende av träning och motion i övrigt är TV-tittande associerat med signifikant ökad risk för fetma och diabetes, enligt en stor amerikansk studie. Det är smååtandet och passiviteten vid TV-tittandet som är hotet mot folkhälsan.

Inget samband mellan vaccination och ökning av allergier

En granskning av fallrapporter och vetenskapliga artiklar visar att de olika förklaringarna av hur vaccinationer skulle kunna orsaka allergier har klara brister.

Barnmisshandel orsak till svårt skalltrauma

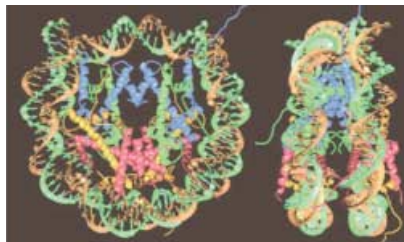
Föräldrars uppgifter om bakomliggande orsak har granskats i en genomgång av journaler på barn under tre år som vårdats för traumatisk intrakraniell blödning. Studien visar att misshandel kunde säkerställas i en stor del av fallen.

Nya rön sidan **2202**

50 år sedan DNA-strukturen upptäcktes

Även om DNA-strukturen har haft stor betydelse för många olika discipliner inom medicinsk och genetisk forskning har den vad gäller klinisk praxis inte fått den genomslagskraft som många hoppats på.

Klinik och vetenskap sidan **2218**

Kärnan i en nukleosom.

COPYRIGHT: NATURE

Samtliga protonpumpshämmare har likvärdig effekt i standarddoser

Protonpumpshämmare används i olika standarddoseringar vid syrelaterade sjukdomar. I en studie av de preparat som finns på marknaden visar sig effekten vara i stort sett lika. Rabeprazol har något snabbare hämningseffekt ochesomeprazol något högre syrasekretionshämmande effekt, men undersökningar som visar betydelsen av detta saknas.

Klinik och vetenskap sidan **2212**

Sommaradress?

Om du vill ta med Läkartidningen på semestern, anmäl då detta senast en vecka före nästföljande utgivningsdag.

Tel: 08-790 33 41 eller 790 35 70

Fax: 08-790 33 25

E-post: pren@lakartidningen.se

Farliga filmer

Att biofilm styr ungdomars beteende i högre grad än man vanligen tror, framgår av en artikel i veckans nummer av *Lancet*. Madeleine Dalton och medarbetare har intervjuat 2 603 ungdomar i åldrarna 10 till 14 år. Ingen av de intervjuade rökte vid första intervjutillfället, men vid den andra intervjun 13 till 26 månader senare hade 10 procent börjat röka. Förutom frågor rörande social bakgrund och värderingar fick ungdomarna, ur en lista på de 50 populäraste hyrfilmerna, tala om vilka filmer de hade sett. Varje film på listan hade analyserats med avseende på hur många scener med rökande personer som ingick i handlingen.

Det fanns ett tydligt dos-responssamband mellan egen rökning och hur många rökscener man hade sett på film. De ungdomar som sett flest »rökfilmer« rökte nästan 3 gånger så ofta som den grupp som hade sett minst sådana. Skillnaderna kvarstod efter korrektion för socialgruppsstillhörighet, kön, utagerande beteende, skolprestationer och rökning i familjen. Intressant nog påverkades ungdomar från rökfria miljöer mest av film-scener.

I en kommentar till artikeln pläderar Stanton Glantz, ordförande i USAs anti-tobaksinstitut, för en lagstiftning mot rökning i filmer och för att filmer med rökning skall vara barnförbjudna.

En fråga som inte berörs i kommentaren är om andra negativa förebilder på film har samma effekter på ungdomars beteende. Amerikanska barnläkarföreningens arbetsgrupp i frågan har i en litteraturöversikt funnit belägg för att så är fallet (*Pediatrics*, 2001;107423-6). Från folkhälsosynpunkt är riskfyllda beteenden såsom uttalat alkoholdrickande, våld och oskyddat tillfällighetssex återkommande inslag i filmer och påverkar ungdomars attityder och beteenden på liknande sätt som scener med rökning.

Förslag att styra och påverka filmers innehåll betraktas vanligen som utslag av gammaldags trångsynt moralism. Det kanske finns anledning att mer förutsättningslöst diskutera hur kulturens frihet skall vägas mot hälsorisker.

Josef Milerad

Josef Milerad
medicinska chefredaktör
josef.milerad@lakartidningen.se